

“
SU ŽALGIRIU – UŽ LIETUVĄ!

ŽALGIRIS

Kaimai be gyvulių, greit - ir be žmonių

Ne vienas lietuvių literatūros klasikas, apdainavęs lietuvišką kaimą, už galvos susigriebtų: kur dingio žalios lankos, pilnos gyvulių, kodėl kaimai niūrūs, ištuštėję? Ką jiems pasakytume? Esame laisvi, bet pakrikę, mums vadovauja kas netingi - iš Briuselio, Vilniaus, bet patys neturime žodžio. Nebenorime turėti, nes nematome prasmės. Patylime ir atsidūstame: mums, seniams, užteks, kad tik vaikai būtų laimingesni. Ten, toli nuo Lietuvos...

Altytaus savivaldybėje, Punios kaime, gyvenantis 60-metis ūkininkas Albertas Jusas ne iš tų, kurie neturi žodžio, bet į daugelį dalykų ir jis neranda atsakymų. Dar praėjusį rudenį džiukas buvo apsisprendęs pienininkystės ūkį naikinti pamažu, palaipsniui, bet nelaukė. Šį rudenį jo apynauji tvartai jau tušti...

- Pienininkystės ūkį plėtojote daugiau nei 20 metų, laikėte 230 karvių, o šiemet viską baigėte. Negaila?.. - klausėme Alberto JUSO.

- Ir taip, ir ne. Norėjau kam nors iš šeimos narių perleisti, bet nėra kam, niekas neapsiėmė. Liko tvarkingos fermos, jos gali būti naudojamos nebūtinai karvėms laikyti. Galima kurti paukštyną, grūdų sandėlius. Daug ką galima. Aš tikiuosi, ateis laikas, kad kam nors jų prireiks. Pastatų negalima griauti, kaip kitados griovė. Reikia juos prižiūrėti, kad ir tuščius. Nesakau, kad pavargau su pieno ūkiu, kad nusibodo. Nenusibodo man niekas. Su terba neisiu, bandysiu pragyventi iš žemės. Reikia suprasti, kad viskam ateina laikas. Aš jau atidirbau su gyvuliais 43 metus ir daugiau nebenoriu. Kaip senukai, sėdintys Seime, turi susiprasti ir užleisti vietą šviežioms galvoms, taip ir vyresni ūkininkai, atėjus laikui, turi pasitraukti ir leisti dirbti naujiems žmonėms. Gal jiems labiau seksis?

- Kainų šuoliai nuolat kankino pienininkus. Visą jį išbandė - slėgė sūrius, pardavinėjo, pilstė ir vežė į miestą šviežią pieną. Nė vienas neprasigyveno, o kai kurie net bankrutavo.

- Visą laiką maniau, kad pieną reikia pamelžti, priduoti, tada bus pinigų. Melždavau 4 tonas pieno, o išvežti tokį kiekį į miestą ir išparduoti sudėtinga. Tą gali kelias karves turėdamas. Didelių paramų negaudavau, dėl to šiaip taip išgyvendavau. Visą laiką perdirbėjai uždirbdavo milijonus ir tuo naudodavosi, sakydami, kad kažkas produktų neperka, mažai jiems moka, o ūkininkas turėdavo išgyventi, nors jam ir nesumoka. Sakau ir sakysiu, kad dėl to yra ir žemdirbių kaltės. Susiskaldę jie, nevieningi. 3-5 karvutes auginančius kaimo žemdirbius daug kas vadina socialiniu ūkiu. Gauna jie mažiausiai, prisideda centus prie varganos pensijos, pašalpų nepraso. Reikia juos tik gerbti, dėkoti, kad dirba, saugo tradicijas, bet ateities jie neturi. O kiek kaime yra jaunų, kurie jau seniai tą savo trihektarį

pardavė, pravalgė, pragėrė. Užuoat dirbė, išmaitinę savo šeimą, stumia dienas nuo pašalpos iki pašalpos.

- Ar iš tiesų smukdoma pienininkystę Lietuvoje?

- Kategoriskai taip nesakysčiau. Pieno gamintojai nenori nieko keisti, patys įsikibę monopolio. Monopolininkai pasakė kaimui, kad bus taip, mokėsime tiek, - visi verkia ir nieko nedaro. Kas trukdo stoti į kooperatyvą, parduoti pieną kooperatyvui ir gauti kitus pinigus. Aišku, reikės kooperuotis, reikės šaldytuvų. Dejuoja, kad neturi už ką? O kur Vyriausybės kooperacijos fondas - milijonai ten vartosi. Tereikia imtis iniciatyvos, tik niekas nenori. Laukia, kad už juos kas padarytų. Žmonės pripratę, kad už juos kas nors kovoja. Čia reikia patiems daryti,

reikėjo rinktis, kurią gatvę pirmiau asfaltuoti, pasirinko socialinius, o ne dirbančius. Kai dar turėjau pieno ūkį, ne kartą ir ne vienam lenkiau si, kad ateitų padirbėti. Neidavo, sakydavo, neapsimoka. Valstybė 200-300 eurų duoda, ir užtenka. Jiems nerūpi, kad ūkininkas dirbdamas ir mokėdamas mokesčius jiems tas pašalpas uždirba.

**- Liepos viduryje EK prista-
tė 500 mln. eurų paramos pake-
tą pieno gamintojams paremti.
150 mln. eurų skirta savarankiškai gamybą mažinan-
tims Europos ūkininkams. Į ją galėjo
pretenduoti ir lietuviai. Kai ku-
rie čia mato užslėptą klastą, esą
išmokos - menkai užmaskuotas
pieno ūkių naikinimas, bet vis
tiek mielai pasirašė.**

kas už ankstyvą pasitraukimą iš prekinės žemės ūkio gamybos, kaimui taip skaudžiai dar neatsiliepdavo. Papirkti išmokomis vyresnieji su ašaromis atsisveikindavo su ūkiu, bet jų vietoje likdavo vaikai. Dabar jau beveik nebėra kam perimti, vaikai išvažiavo arba baigia išvažiuoti. Buvo teigiama, kad per daug produktų prigaminama, kad, silpniesiems pasitraukus, kitiems didesnis pelnas liks. Bet taip nebuvo.

- Kur dėtis tiems, kuriems nepasisekė su pienininkyste? Politikai jiems siūlo auginti avis, ožkas, alpakas... Pripratę prie karvių vyresni tos minties kratosi iš tolo.

- Be reikalo. Niekada nevēlu pradėti ką nors naujo. Yra kam kon-

lenkus visai kitaip. Ten pieno kainos mažiau šokinėja, Seime kaimo atstovų daugiau. Kita priežastis - lenkai turi daug kooperatinių pieno perdirbimo įmonių. Mes turime vieną, ir ta pačia nelabai pasitikime. Reikia vienybės, nesiklausyti gandų, kuriuos skleidžia monopolis. Jiems žemdirbių kooperatyvas ne-naudingas.

- Kas kaimą nugramzdino į tokią nevilį?

- Požiūris į kaimo žmogų. Didžiausią kaltę turėtų prisiimti valdžios vyrai. Pažada, bet neįvykdo. Tai žmogų atveda prie nepasitikėjimo, nevilties. Dirba dirba, nieko negauna, nieko nemato, pavargsta, nusivilia ir jei tik gali, bėga lauk. Kiek likę kaime mokyklų, kiek kultūros namų, bibliotekų? Sako, nėra žmo-

Redos Brazytės nuotr.

išmokyti vienam su kitu susikalbėti. Nesusikalba, sako, apgaus mus, vėl būsiąs kolchozas. Kaip nusiteikia, tą turi. Gal jaunesnė karta supras, kad reikia bendrai veikti, kooperuotis. Dirbkime atskirai, bet produkciją, kurią pagaminame, reikia parduoti bendrai. Tada ir pareikalauti iš supirkėjų bus galima.

- Kalbate apie jaunąją kartą, kuri perims pieno ūkius. Kur ji, ta karta? Jaunimas net girdėti nenori apie karves. Grūdų auginimas dar ne taip juos gąsdina, bet pienininkystės bijo kaip velnias kryžiaus.

- Tiesa, jaunimas nesiveržia kurti pieno ūkių. Gerai baigę mokslus kitaip mato savo tikslus, juos traukia miestas, perspektyvos, o kaimas - vargu. Šių dienų kaimas supriešintas, nugirdytas, darbininko nė su žiburiu nerasi. Yra jaunų žmonių kaime, bet į ką jie pavirtę... Šlietinėja girti, užuoat dirbė ir užsidirbė. Pati valdžia juos prie to privedė. Nuėjo lengviausiu keliu. Duokim jiems socialinę pašalpą, duokim, ką galim, kad tik gyventų ramūs, balsuotų už mus. Kaime dabar daugiausia socialiai remtini balsuoja. Man nė toli žvalgytis nereikia. Gatvė, kur gyvenu, yra dirbančių žmonių gatvė, o kita - socialinių pašalpų gavėjai. Kai

- Žemės ūkio ministerijos duomenimis, tie pinigai turėtų būti išdalyti per keturis etapus, bet jau per pirmuosius tris mėnesius, pirmąjį etapą, paraiškų pateikta beveik dėl visos numatytos sumos. Beveik 2 tūkst. Lietuvos pieno gamintojų per artimiausius tris mėnesius norėtų sumažinti gamybos mastus ir gauti arti 2 mln. eurų. Kokia tų išmokų prasmė, neaišku. Teigiama, kad, pasibaigus sutarčiai, bus galima sugrįžti prie ankstesnio. Kaip vertinu? Kaip trumpalaikę Briuselio dovanėlę į apibrėžtus rėmus telpantčiai nedidelei gamintojų grupei. Ne tiems, kuriems labiausiai trūksta, o tiems, kurie dar šiaip taip laikosi. Matau tik pinigų mėtymą. Geriau būtų naudingiau panaudoję. Gal ir yra koks nors tikslas, tik jo nežinome. Politika yra žiaurus dalykas, kurio prasmę perprantame po visko.

- Nuo 2004 m. Briuselis ne tik rėmė mūsų ūkių modernizavimą, bet ir dosniai dalijo išmokas tiems, kurie atsisakinėjo žemės ir pieno kvotos. Ar gali svertimi žinoti, kas geriausia lietuviškam kaimui?

- Žinoma, kad negali. Jie gali tik pasiūlyti, bet spręsti turime patys. Kai Europos Sąjunga mokėjo išmo-

sultuoti, yra literatūros, reikia tik noro. Norint išmokyti galima visko. Aš taip pat nemokėjau, bet išmokau. Buvau baigęs zooinžineriją, o teko išmokyti įvairią žemės ūkio techniką vairuoti. Domėjausi, dirbau, iš klaidų mokiausi. Kas nesi-domi, lengviausia pasakyti „nemo-ku“. Dabar jau ne taip, kas teko mums. Visą teko padaryti savo mintimis, savo galva.

- Sovietmečiu žemės ūkis gyvavo penkmečiais, dabar - šia diena. Kiek ilgai galima gyventi be matymo į priekį?

- Kaimo strategijos nebuvimas ir yra didžiausia bėda. Iki šiol buvo ne strategija, o mėtymasis - šen ten. Šiandien tą palaikome, ryt - aną. Tai remiame mėsinį galvijų auginimą, tai atsisakome. Tai kiaules naikina-me, tai vištas. O rimto sprendimo nėra. Bet kokia veiksmų programa turi būti numatyta mažiausiai dešimčiai metų. Aritmetika paprasta - kol karvę užaugini, praeina ketveri metai, kiek karvė naudos duoda, paaiškėja dar po 4-6 metų. Kaimo strategiją gali sukurti kaime gyvenantis žmogus, o kaimu gyvenančių ir jo vargus išmanančių žmonių Seime nebuvo. Vien miesto žmonės. Jiems mažiausiai rūpi, kaip kaimietis gyvena, kur kaimas eina, kur nueis. Pas

nių, niekam tos įstaigos nereikalingos. Gal priešingai - reikia kaime gaivinti mokyklas, bibliotekas, kultūros įstaigas, vežti į kaimą kiną, kviesti atlikėjus, remti saviveiklą, burti žmones. Traukime žmones į kaimą, švieskime, o ne nuo jo baidykime. Politikai kaimiečius atsi-mena tik prieš rinkimus. Rinkimai praėjo, baigėsi vilionės, ir kaimas vėl samanoja. Šių rinkimų programose prikišamų pažadų nebuvo, bet žodžiuose beletristikos užteko. Tą, aną padarysime. Visada taip buvo, o paskui likdavo tik žodžiai. Ar galima žmones sugrąžinti į kaimą? Misija sunki, bet ne neįmanoma. Reikia kuo greičiau kurti realias, ne popierines, programas ir sugrąžinti kaimui gyvybę. Reikia rimtai įvertinti girtavimo problemą. Girtuoklystė labai priklauso nuo šeimos. Kokį pavyzdį mato vaikai, taip ir jie elgsis. Rizikos šeimos turi būti labiau prižiūrimos socialinių darbuotojų. Ne tik tada, kai kas ką pražudo, nužudo, o daryti viską, kad tragedijos neįvyktų. Aš labai tikiu, kad šiame Seime bus daugiau mąstančių žmonių iš kaimo. Turi kažkas keistis. Jeigu nesikeis, tada nebežinau nei ką sakyti, nei apie ką kalbėti.

Kalbėjosi Dalia BYČIENĖ

Ko pasimokėme iš Vengrijos referendumo?

3,2 mln. vengrų, referendum balsavusių prieš Briuselio primetamas migrantų kvotas, balsų nepakako, kad referendumas būtų pripažintas įvykusi. Tačiau prieš pasisakė net 98 proc. atėjusių balsuoti piliečių. Jie palaiko savo vyriausybę ginant Vengrijos poziciją Briuselyje. Ar žmonių valia gali būti Europos Sąjungos ignoruojama? Ir kokių pasekmių apskritai gali Bendrijoje kilti, jei į nacionalinių valstybių gyventojų nuomones nebus atsižvelgiama?

Apie tai prie ŽALGIRIO NACIONALINIO PASIPRIEŠINIMO JUDEJIMO apskritojo stalo diskutavo Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras, ilgametis diplomatas ir europarlamentaras Justas Vincas PALECKIS, Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras, pirmasis mūsų pasiuntinys Sovietų Sąjungoje, Rusijoje Egidijus BICKAUSKAS, vienas pirmųjų užsienio reikalų ministrų, dabartinis Seimo narys Povilas GYLYS ir Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras Audrius BUTKEVIČIUS. Diskusiją vedė žalgirietis Gediminas JAKAVONIS.

G.JAKAVONIS: Vengrijos prezidentas Viktoras Orbanas surengė referendumą prieš kvotas, kurias primetė Europos Sąjunga atsiradus pabėgėliams. Kaip reikėtų vertinti tai, kas čia vyksta?

J.V.PALECKIS: Vengrija kur kas labiau, negu Lietuva arba mūsų kaimynės, kenčia nuo migrantų antplūdžio. Tai atspindi situaciją Europoje ir pasaulyje. Skačiuojama, kad pasaulyje yra 21 milijonas pabėgėlių. Jeigu paklaustumė žmogaus gatvėje, kur jie visi yra, sakytų, kad jie visi yra Europoje.

Iš tikrųjų 56 proc. pabėgėlių yra skurdžiošiose šalyse, pradedant Jordanija, Turkija, Pakistanu, Libanu, baigiant Čadu ir Kongu Afrikoje. Tai gi Europą, iš dalies ir Ameriką priėmė ne pagrindinę pabėgėlių dalį.

Vengrijos referendumas yra dar vienas pavojaus signalas Europai ir jos vienybei. Reikia ieškoti kitų metodų, kaip spręsti problemas.

Pagal ES taisykles Vengrija privalo priimti pabėgėlius, nors dauguma ir nenori jų priimti. Tokiais ypatingais atvejais gal ir nereikėtų vadovautis tais dėsniais, kurie numatyti Lisabonos sutartyje.

Šis referendumas yra VOrbano ataka prieš Lisabonos sutartį. Jis nori ją pakeisti, kad daugiau galių turėtų vietiniai ES šalių parlamentai. VOrbanas nori dar labiau įtvirtinti savo valdžią, kuri ir taip, man atrodo, yra per didelė. Jis stengiasi savo rankose sutelkti per daug galių ir eliminuoti kitas partijas.

Referendumo rezultatai palieka dviprasmišką situaciją. Daugiau kaip 3 mln. žmonių referendumė pasakė „taip“, bet juridine prasme referendumas yra neteisėtas.

G.JAKAVONIS: Žmonės nusivylę politikais, nėra tokie pilietiški referendumuose. Bet Vengrijos pavyzdys rodo, kad čia balsuoti atėjo žmonės, kuriems rūpi jų valstybė?

E.BICKAUSKAS: Turbūt taip tiesmukai negalima tvirtinti, nes Vengrijoje kai kurios politinės jėgos kaip tik agitavo boikotuoti referendumą ir į jį neiti. Lygiai tiek pat aktyvūs gali būti ir tie žmonės, kurie nėjo į referendumą.

Viena vertus, šis referendumas yra nenoras priimti pabėgėlius. Kita vertus, jis parodo, kad bent jau kol kas ES neturi taip spęsti aštrių klausimų. ES valstybės dar nesu-brendusios tokiems tiesmukiems žingsniams. Jeigu pas mus būtų toks referendumas, manau, rezultatas būtų panašus.

PGYLYS: Didinai integraciją ES, kuriama valstybių sąjunga, kuri ateityje galbūt gali tapti federacija. Ir bet koks spaudimas paprastai duoda priešingą rezultatą.

Visi kaltina VOrbaną, lenkus, slovakus arba čekus. Iš tikrųjų tai kyla dėl Briuselio nuro vaidinti galimą centrą. Tas pats Žanas Kloadas Junkeris (Jean-Claude Juncker) ar Martinas Šulcas (Martin Schulz) leidžia sau pasakyti tokias kalbas, nuo kokių jie turėtų susilaikyti. Tai nacionalinėse valstybėse sukelia priešingą reakciją, juolab kad dirva yra tokia derlinga euroskepticismui.

► Tai yra labai sąmoninga ES vadovybės manipuliacija bandant laužyti nacionalinių valstybių stuburus

Audrius BUTKEVIČIUS
Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras

Briuselis dažnai imasi to, ko neturėtų imtis esant ne federacijai, netgi ne konfederacijai. Antra, ES Šalys, pavienės arba grupėmis, imasi tokių žingsnių, kurie paskui ir jos vienybei. Reikia ieškoti kitų metodų, kaip spręsti problemas.

Pagal ES taisykles Vengrija privalo priimti pabėgėlius, nors dauguma ir nenori jų priimti. Tokiais ypatingais atvejais gal ir nereikėtų vadovautis tais dėsniais, kurie numatyti Lisabonos sutartyje.

G.JAKAVONIS: Turite omenyje Iraką, Libiją, Siriją?

PGYLYS: Taip, musulmonišką pasaulį. Kai priėmė sprendimą dėl karinių veiksmų, nebuvo laikomasi solidarumo principo. Bet kai reikią spręsti klausimą dėl pasekmių, tada reikia solidariai atsakyti.

Žmonės dabar planuoja padaryti konstitucinę pataisą, kad pabėgėliai nebūtų į Vengriją perkeltami, kad nelabai protingi žmonės mus veda prie ES grūties.

Kiekvieną dieną stebiu Europos ir pasaulio spaudą. Nėra rimto kalbėjimo apie tai, kas vyksta ES: VOrbanas blogai pasielgė, lenkai blogai pasielgė, graikai labai blogai pasielgė ir stiprių lyderių. Ir ja jis, ko gero, padarys, nes „Fidesz“ partijoje turi didelę daugumą. Yra tokia „Jobbik“ partija, kuri dar labiau nacionalistinė, ksenofobinė ir populistinė. Irgi palaikys tikriausiai.

VOrbanas referendumu pats paspėdė sau spąstus. Jis tikėjosi, kad referendumas bus teisiškai įpareigojantis, tai neįvyko. Nors 30 mln. eurų išleido.

Europos Sąjungos grūtis. Euroskeptizmas auga visur.

Mes Vidurio Europoje esame rasiniu, religiniu požiūriu homogeniškos visuomenės. Ir matome, kas įvyko Švedijoje, Prancūzijoje. Tai labai stiprus antieuropietiškas užtaisas. Pagrindiniai Briuselio lyderiai šitų niuansų nelabai suvokia.

G.JAKAVONIS: Ir gauna priešingą rezultatą.

PGYLYS: Mes egzistuojame tam, kad kurtume bendrąjį europinį gėrį, ne tik karinį, bet ir kriminalinį, ekologinį ir socialinį saugumą. Ir mes daug ko negavome. Mes gauname dabar grėsmes. Jos kyla iš vienusių, neapgalvotų veiksmų. Jau dabar pasmerkti Tonio Blerio (Tony Blair) veiksmai. Tai ne šiaip kokie paburbėjimai apčiuose, o labai rimti oficialūs vertinimai, kad buvo klaida pradėti karą Irake.

A.BUTKEVIČIUS: Šio referendumo tikslas buvo ne pabėgėlių problemos sprendimas. Labai aiškiai yra formuluojama: ar jūs sutinkate leisti, kad Europos centrinės institucijos priimtų sprendimus šiuo klausimu, negavusios nacionalinės asamblėjos sutikimo?

Pabėgėliai yra tik kareiviškas pretekstas. Yra išpopuliarinta tema, kurią VOrbanas staiga panaudojo spėsdamas kitą uždavinį. Juokingiausia, kad Vengrijos žmonės tai pajuto.

VOrbanas gali būti prieš ES, jis gali būti už ES. Klausimas yra vienas: kiek jo elgesys kyla dėl tam tikrų Vengrijos nacionalinių interesų gynyboje? Bijau, kad šiuo atveju VOrbanas yra naudojamas kitos

Egidijus BICKAUSKAS
Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras, pirmasis mūsų pasiuntinys Sovietų Sąjungoje, Rusijoje

Vengrijoje buvo leidžiama milžiniška propaganda. VOrbanas padarė viską, išskyrus skalbimo miltelius. Nesumastė imtis lietuviškų viešųjų ryšių technologijų, kad sukvieštų žmones balsuoti.

Vengrai pajuto, kad jie manipuluojami. Todėl į referendumą neatėjo pakankamas skaičius žmo-

nių. Rezultatai neatitinka tų pastangų, kurios buvo įdėtos. Joks žmogus nenori, kad juo manipuluotų.

Sakome, ES vadovybė padarė klaidą. Aš netikiu, kad tai klaida. Tai yra labai sąmoninga manipuliacija bandant laužyti nacionalinių valstybių stuburus, bandant pademonstruoti, kokie jie yra pajėgūs priimti šiuos sprendimus.

Sunku patikėti, kad Angela Merkel būtų nesimokiusi vidurinėje mokykloje senųjų amžių istorijos. Kai 70 metais Titas Flavijus sugriovė Jeruzalę, po Europą pasiklido pirmieji pabėgėliai. Tai buvo Izraelio gyventojai, tai buvo Šiaurės Afrikos žmonės. Izraelis tada buvo nehomogeniškas, tai nebuvo vien žydai. Ir kas įvyko Europoje? Šitie žmonės nesimaišė. Atsirado getų sistema, įvairiose valstybėse buvo milžiniškos atakos prieš šiuos pabėgėlius. Žydų genocidas yra toli gražu ne XX amžiaus išradimas.

Ispanai vėliau išvarinėjo žydus, galų gale tie patys vokiečiai vertė juos gyventi viduramžiškuose getuose. Taigi reikėjo suprasti, kas darysis Europoje su visais musulmoniškais getais.

VOrbanas gali būti prieš ES, jis gali būti už ES. Klausimas yra vienas: kiek jo elgesys kyla dėl tam tikrų Vengrijos nacionalinių interesų gynyboje? Bijau, kad šiuo atveju VOrbanas yra naudojamas kitos

G.JAKAVONIS: Vos vengrai, lenkai, čekai pradeda kalbėti apie kokį nors savarankiškumą, kaip šiuo atveju ir VOrbanas, amžinai priklįjuojama VPutino ranka. Įvykus Britanijos referendumui, niekam neapsivertė liežuvis Dž.Kamersono pavadinti VPutino ranka.

J.V.PALECKIS: A.Merkel jau pati pripažino padariusi klaidą ir nori atsiųsti laiką atgal. Dabar mes nematome tikrų ir stiprių lyderių.

Jeigu A.Merkel pralaimėtų rinkimus, jos oponentai netgi stipresni. Praeitoje epochoje buvo Š.de Golis, VČerčilis. Jie irgi buvo labai kritikuojami. Tas pats VČerčilis pralaimėjo rinkimus laimėjęs karą, jo neįslinko lyčiai. Taigi tenka gyventi su tais lyderiais, kurie yra.

Man labai nepatiktų Europą, jeigu Vokietijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje, Italijoje, pagrindinėse Europos šalyse, atsirastų tokie lyderiai kaip

mano kritika jam būtų dėl to, kad tai nėra savarankiškas žaidėjas. Nes savarankiškas žaidėjas turi žinoti, kur veda jo politika. Jis neturi tikrai pasidžiaugti tuo, kad jam pavyks suorganizuoti referendumą. O kas toliau?

Jeigu referendumas būtų laimėjęs, ar dar viena valstybė būtų išėjusi iš ES? Ar Vengrijai šito reikia? Dėl ES vadovų veiksmų. Yra toks aksiomatinis Viktoro Franklio, Trečiosios Vienos psichoterapijos mokyklos kūrėjo, teiginys, kad jeigu žmogus žino „kodėl“, tai jis gali išgyventi bet kokią „kaip“.

Žmonėms turi būti paaiškinta, kodėl pabėgėlių klausimu priimamas būtent toks sprendimas, kodėl jie nesvarstą kitų alternatyvų. Jeigu ES vadovai elgtųsi pagal viešųjų ryšių specialybės studentų pirmo kurso programą, tai jie paaiškintų žmonėms, ką jie ruošiasi daryti.

Prisipažinkime, ar mes žinojome apie savo teisinę padėtį balsuodami dėl stojimo į ES? Nieko nežinojome. Ne veltui buvo dvi balsavimo dienos, ne veltui buvo skalbimo milteliai ir alus.

Pirmi ES ratifikavome Europos Konstituciją, nors ji vėliau taip ir nebuvo priimta. Ar daug mes žinojome apie viską?

G.JAKAVONIS: Dar kartą sakė, išėikite iš euro zonos ir tvarkykites. Jei viskas būtų taip paprasta, jie būtų išėję iš euro zonos.

Perverčiau spaudą. Slopinamas įvykis, ignoruojama. „The Washington Post“ beveik nieko nėra apie tai parašyta. „The New York Times“ truputį aprašyta, nors įvykis yra didelės svarbos.

Tai klausimas ne tik dėl migrantų, bet kaip paskirstyti funkcijas tarp Briuselio ir nacionalinių šalių. Nepasitenkinimas dides, jeigu nesikeis visa mūsų strategija.

Girdžiu, ką kalba Ž.K.Junkeris, M.Šulcas ir kiti. Nematau, kad jų galvose įvyko koks nors postūmis. Gal yra planas, bet aš netikiu. Manau, kad kolektyvinio idiotizmo pavyzdžių yra masė.

Fasizmas buvo masinio idiotizmo pavyzdys. Arba bolševizmas. Šiandien pasaulyje yra labai specifinė situacija, kai nesuvokiama, kokia svarbi yra viešoji gėrybė taika.

ES didysis laimėjimas buvo taika. Bet mes smerkiame VOrbaną ir nesuvokiame, kad reikia suvokti pačią ES esmę, ko mes ten esame. Neadekvaciai agresyvių institucijų elgesys gali lemti tokius rezultatus, kokių mes nenorime.

A.BUTKEVIČIUS: Jeigu pasakytų, kad JAV daro įtaką ES politikai ir politikams, tai visi suiktumėte. Bet jeigu pasakau, kad Rusija daro įtaką, tai iš karto esu apkaltinamas didžiausia nuodėme.

Rusijos politika pastaraisiais metais atliepia JAV politiką. Yra daromi lygiai tie patys žingsniai. Rusija grįžta į didžiosias valstybes areną, naudodama tą patį veiksmų arsenalą, kurį naudoja JAV.

Ji daro tai sėkmingai ir efektyviai.

G.JAKAVONIS: Norisi būti visaverte ES nare, priimančia sprendimus. Ir „Brexit“ įvyko dėl to, kad Didžioji Britanija nenorėjo vadovautis Briuselio valdininkų išakymais. Kas vyksta Europoje?

PGYLYS: Reikia suprasti, ar čia buvo toks kažkieno planas, ar tai vyksta savaime, iš nesupratimo.

A.BUTKEVIČIUS: Kvailys ar provokatorius, kitaip šnekant.

PGYLYS: Sakėte, kad čia toks planas. Kad protingi žmonės turi planą sugriauti ES. O aš manau, kad nelabai protingi žmonės mus veda prie ES grūties.

Kiekvieną dieną stebiu Europos ir pasaulio spaudą. Nėra rimto kalbėjimo apie tai, kas vyksta ES: VOrbanas blogai pasielgė, lenkai blogai pasielgė, graikai labai blogai pasielgė ir stiprių lyderių. Ir ja jis, ko gero, padarys, nes „Fidesz“ partijoje turi didelę daugumą. Yra tokia „Jobbik“ partija, kuri dar labiau nacionalistinė, ksenofobinė ir populistinė. Irgi palaikys tikriausiai.

VOrbanas referendumu pats paspėdė sau spąstus. Jis tikėjosi, kad referendumas bus teisiškai įpareigojantis, tai neįvyko. Nors 30 mln. eurų išleido.

VOrbanas, J.Kačinskis, M.Le Pen, V.Putinas. Čia gi visi yra dešiniųjų radikalai, populistai ir nacionalistai. Jeigu ir pagrindinėse Europos šalyse į valdžią ateitų nacionalistai ir populistai, tai būtų ne tik ES žlu-

► Jeigu ne skalbimo milteliai ir ne alus, gėdingas dalykas, mes nebūtume įstoje į ES. Ar būtų buvę geriau nuo to?

Justas Vincas PALECKIS
Nepriklausomybės Atkūrimo Akto signataras, ilgametis diplomatas ir europarlamentaras

gimas, bet ir didelis pasistūmėjimas karo link.

Yra Fransua Miterano (François Mitterrand) garsusis posakis: „Nacionalizmas - tai karas.“ Dėl to tokios desperatiškos Briuselio lyderių pastangos.

Nesiečiau viso šito su VPutinu. Kad jis vos ne D.Trampą iškėlė Amerikoje ir „Brexit“ organizavo. Čia yra Rusijos interesų. Bet, kad tai buvo tiesioginis Rusijos įsikišimas, patarimas, joku būdu nesutikčiau.

Buvo kviečiama, kad vengrai pasisakytų už tai, kad Vengrija nesilaikytų tų įsipareigojimų, kuriuos ji priėmė stodama į ES. Tai čia yra ES praradimas. Dėl to Briuselyje yra tokia reakcija ir nenoras, kad būtų einama tokiu keliu.

VOrbanas dabar planuoja padaryti konstitucinę pataisą, kad pabėgėliai nebūtų į Vengriją perkeltami kolektyviniu būdu, tik individualiai. Ir ja jis, ko gero, padarys, nes „Fidesz“ partijoje turi didelę daugumą. Yra tokia „Jobbik“ partija, kuri dar labiau nacionalistinė, ksenofobinė ir populistinė. Irgi palaikys tikriausiai.

VOrbanas referendumu pats paspėdė sau spąstus. Jis tikėjosi, kad referendumas bus teisiškai įpareigojantis, tai neįvyko. Nors 30 mln. eurų išleido.

Vis dėlto ES pasiūstas labai rimtas signalas. Ta prasme refe-

rendumas galbūt yra teigiamas, nes reikia kalbėti aiškiau.

Kad ir kaip būtų keista, prie Višegradų šalių šliejasi ir kaimyninė Austrija. Jos jaunas užsienio reikalų ministras Sebastianas Kurcas (Sebastian Kurz) pareiškė, kad mes užmerkiame akis į tai, jog pabėgėliai bėga iš tų šalių, į kurias jie yra perkelti. Jis siūlė, kad pabėgėliai būtų perkeltami į ES tiesiai iš Sirijos, ne per Italiją, Graikiją.

E.BICKAUSKAS: Dėl užsienio politikos. Su savo maldaknyge neik į svetimą vienuolyną, t.y. nebandyk auklėti Irako, Sirijos ir pan. pagal savo taisykles. Antra, viskam savas laikas ir viskas turi subręsti. Niekas nepadaro per vieną dieną. Ar suprantą tai ES vadovybė, nežinau.

Ar Europos Parlamento, ar Europos Komisijos spaudos atstovas, reaguodamas į vengrų referendumą, pareiškė: „Mes turėsime tai omenyje.“ Ar tai reikia priimti kaip grasinimą, kai kažkoks aukštas dėdė taip pasako apie visą tautą, visą valstybę?

Prisipažinkime, ar mes žinojome apie savo teisinę padėtį balsuodami dėl stojimo į ES? Nieko nežinojome. Ne veltui buvo dvi balsavimo dienos, ne veltui buvo skalbimo milteliai ir alus.

Pirmi ES ratifikavome Europos Konstituciją, nors ji vėliau taip ir nebuvo priimta. Ar daug mes žinojome apie viską?

G.JAKAVONIS: Dar kartą sakė, išėikite iš euro zonos ir tvarkykites. Jei viskas būtų taip paprasta, jie būtų išėję iš euro zonos.

Perverčiau spaudą. Slopinamas įvykis, ignoruojama. „The Washington Post“ beveik nieko nėra apie tai parašyta. „The New York Times“ truputį aprašyta, nors įvykis yra didelės svarbos.

Tai klausimas ne tik dėl migrantų, bet kaip paskirstyti funkcijas tarp Briuselio ir nacionalinių šalių. Nepasitenkinimas dides, jeigu nesikeis visa mūsų strategija.

Girdžiu, ką kalba Ž.K.Junkeris, M.Šulcas ir kiti. Nematau, kad jų galvose įvyko koks nors postūmis. Gal yra planas, bet aš netikiu. Manau, kad kolektyvinio idiotizmo pavyzdžių yra masė.

Fasizmas buvo masinio idiotizmo pavyzdys. Arba bolševizmas. Šiandien pasaulyje yra labai specifinė situacija, kai nesuvokiama, kokia svarbi yra viešoji gėrybė taika.

ES didysis laimėjimas buvo taika. Bet mes smerkiame VOrbaną ir nesuvokiame, kad reikia suvokti pačią ES esmę, ko mes ten esame. Neadekvaciai agresyvių institucijų elgesys gali lemti tokius rezultatus, kokių mes nenorime.

A.BUTKEVIČIUS: Jeigu pasakytų, kad JAV daro įtaką ES politikai ir politikams, tai visi suiktumėte. Bet jeigu pasakau, kad Rusija daro įtaką, tai iš karto esu apkaltinamas didžiausia nuodėme.

Rusijos politika pastaraisiais metais atliepia JAV politiką. Yra daromi lygiai tie patys žingsniai. Rusija grįžta į didžiosias valstybes areną, naudodama tą patį veiksmų arsenalą, kurį naudoja JAV.

Ji daro tai sėkmingai ir efektyviai.

G.JAKAVONIS: Norisi būti visaverte ES nare, priimančia sprendimus. Ir „Brexit“ įvyko dėl to, kad Didžioji Britanija nenorėjo vadovautis Briuselio valdininkų išakymais. Kas vyksta Europoje?

PGYLYS: Reikia suprasti, ar čia buvo toks kažkieno planas, ar tai vyksta savaime, iš nesupratimo.

A.BUTKEVIČIUS: Kvailys ar provokatorius, kitaip šnekant.

PGYLYS: Sakėte, kad čia toks planas. Kad protingi žmonės turi planą sugriauti ES. O aš manau, kad nelabai protingi žmonės mus veda prie ES grūties.

Kiekvieną dieną stebiu Europos ir pasaulio spaudą. Nėra rimto kalbėjimo apie tai, kas vyksta ES: VOrbanas blogai pasielgė, lenkai blogai pasielgė, graikai labai blogai pasielgė ir stiprių lyderių. Ir ja jis, ko gero, padarys, nes „Fidesz“ partijoje turi didelę daugumą. Yra tokia „Jobbik“ partija, kuri dar labiau nacionalistinė, ksenofobinė ir populistinė. Irgi palaikys tikriausiai.

VOrbanas referendumu pats paspėdė sau spąstus. Jis tikėjosi, kad referendumas bus teisiškai įpareigojantis, tai neįvyko. Nors 30 mln. eurų išleido.

Vis dėlto ES pasiūstas labai rimtas signalas. Ta prasme refe-

su parlamentu? Tikrai turėjo būti Lietuvos parlamento sprendimas tuo klausimu.

Kodėl Lietuva priima 1105 pabėgėlius, o Vengrija - 1300, nors Vengrija tris kartus didesnė? Ar buvo kur nors diskusija? Ar mes išteklių turime daugiau nei vengrai?

Dėl referendumo. Teisiškai jis pralodė. Tai netapo teisiniu kūnu, kuris įpareigoja priimti atitinkamus sprendimus parlamento ir vyriausybės lygmeniu. Bet politiškai tai yra pergalė. Tai VOrbano pergalė.

Nesu toks negatyvus VOrbano atžvilgiu. Vartokime žodį „patriotizmas“, ne „nacionalizmas“. Manau, VOrbanas išliko iš patriotinės bangos.

Norime to ar ne, alternatyva Vokietijai stiprėja. Nacionalinis frontas jau stiprus. Visi mes čia norime, kad ES išliktų. Nes jos grūtis mums labai daug kainuos. Jau žinome, ką reikią išeiti iš kokios nors sistemos. Tai nepraena be pėdsako.

Graikams iš karto sakė, išėikite iš euro zonos ir tvarkykites. Jei viskas būtų taip paprasta, jie būtų išėję iš euro zonos.

Perverčiau spaudą. Slopinamas įvykis, ignoruojama. „The Washington Post“ beveik nieko nėra apie tai parašyta. „The New York Times“ truputį aprašyta, nors įvykis yra didelės svarbos.

Tai klausimas ne tik dėl migrantų, bet kaip paskirstyti funkcijas tarp Briuselio ir nacionalinių šalių. Nepasitenkinimas dides, jeigu nesikeis visa mūsų strategija.

Girdžiu, ką kalba Ž.K.Junkeris, M.Šulcas ir kiti. Nematau, kad jų galvose įvyko koks nors postūmis. Gal yra planas, bet aš netikiu. Manau, kad kolektyvinio idiotizmo pavyzdžių yra masė.

Fasizmas buvo masinio idiotizmo pavyzdys. Arba bolševizmas. Šiandien pasaulyje yra labai specifinė situacija, kai nesuvokiama, kokia svarbi yra viešoji gėrybė taika.

ES didysis laimėjimas buvo taika. Bet mes smerkiame VOrbaną ir nesuvokiame, kad reikia suvokti pačią ES esmę, ko mes ten esame. Neadekvaciai agresyvių institucijų elgesys gali lemti tokius rezultatus, kokių mes nenorime.

A.BUTKEVIČIUS: Jeigu pasakytų, kad JAV daro įtaką ES politikai ir politikams, tai visi suiktumėte. Bet jeigu pasakau, kad Rusija daro įtaką, tai iš karto esu apkaltinamas didžiausia nuodėme.

Rusijos politika pastaraisiais metais atliepia JAV politiką. Yra daromi lygiai tie patys žingsniai. Rusija grįžta į didžiosias valstybes areną, naudodama tą patį veiksmų arsenalą, kurį naudoja JAV.

Ji daro tai sėkmingai ir efektyviai.

G.JAKAVONIS: Bet kodėl gi nutylini ir kodėl nėra diskusijos aukščiausiosios valdžios sluoksniuose?

E.BICKAUSKAS: Todėl, kad viską gerokai paprasčiau išspręsti skalbimo milteliais. Nereikia nieko kalbėti. Ir todėl, kad mūsų visuomenė, deja, nėra per daug pilietiška ir atsakinga. Tai irgi nuo tų pačių vadovų priklauso.

Aš visą laiką sau keliu klausimą: ar visiems žingsnis procesams, taip pat ir „Brexit“, neturėjo įtakos mūsų veiksmai Ukrainoje? Mūsų noras, kad būtų dar viena ES valstybė? Viskam savas laikas, viskas turi subręsti. Nereikia forsuoti tų įvykių.

PGYLYS: Yra europinio lygio bendrasis gėris, dėl jo mes ir esame. Tai taika, demokratija, saugumas.

O dabar nėra šito suvokimo, nėra terminologijos, sąvokų sistemos, per kurią galima būtų paaiškinti, kodėl mes esame ES. Tada lieka žemesnis lygmuo ir centras pradeda smerkti arba tylėti.

ES perspaudė, norėdama greitinti procesą. Po „Brexit“ pasirodė labai kieti centro pareiškimai, kad mes čia dabar labai viską centralizuosime. Geriau būtų patylėti. Nes jėga šito nepadarys.

Jeigu bus padaryta jėga, tai bus ne sąjunga, o imperija. Kažkaip Europoje dabar sukurti imperiją būtų sunkoka.

Parengė Janina PELECKIENE

Reikia nustatyti kvotas renkant vadovybę. O dabar kažkieno iš viršaus neiškilais mechanizmais prakišti asmenys tampa ES vadovais, komisarais.

Kol nebus skaidrumo renkant ES vadovybę, tol nebus galima ti-tikėti, kad žmonės supras, dėl ko viskas yra daroma. Tol šita teritorija nebus valdoma. Valdžia yra

atsiduria labai arti Rusijos finansinių šaltinių.

Egzistuoja ir JAV, ir Rusijos įtaka. Nugebusi, negyvybinga, prastai valdoma ES yra lygiai toks pat grobis, kokiu kitados buvo Abiejų Tautų Respublika, kai ją ištasė ir išdraskė į gabalus.

Klausimas šandien yra tikrai vienas - kaip normalizuoti santykius su Rusija. Valdoma didelė ES yra tas geopolitinis instrumentas,

► Šiandien pasaulyje yra labai specifinė situacija, kai nesuvokiama, kokia svarbi yra viešoji gėrybė taika

Povilas GYLYS
Vienas pirmųjų užsienio reikalų ministrų, dabartinis Seimo narys

kuris gali tai padaryti. Mes galime integruotis su Rusija. Galime netgi sukurti milžinišką teritoriją. Aš juokiuosi, nuo Vladivostoko iki Vankuverio, ir važiuokime iki Lisabonos. Šita teritorija yra vienintelis, kuri dabartinėje geopolitinėje situacijoje gali išsaugoti visų mūsų interesus. Kitu atveju tapsime mūsų mielių bičiulių iš Indokinijos vartojimo rinka.

G.JAKAVONIS: Dar netape?

A.BUTKEVIČIUS: Tampame. Bet turėdami ES, galų gale tam tikrais aspektais integravę Rusiją, mes esame pajėgūs tai padaryti. Nustūmę Rusiją į Indokinijos glėbį, mes kuriame sau situaciją, kuri kažkada susprogdins mus visus.

Reikia suvokti, kad egzistuoja valstybių interesai,

Mokytojas K.Klimavičius - gero siekęs amžinas disidentas

Prieš 130 metų, 1886-ųjų spalio 18-ąją, Alytaus apskrities Simno valsčiaus Krokininkų kaime gimė būsimasis garsus Lietuvos pedagogas Kazys Klimavičius. Mažajam Kaziukui raides lenkiškame elementoriuje pirmoji parodė mama. Vėliau iš lietuviško elementoriaus jį skaityti išmokė daraktorius Jurgis Pikūnas. Baigusį Krokialaukio pradžios mokyklą jos mokytojas Stasys Vitkauskas, pastebėjęs Kaziuko gabumus, tėvams primygtinai siūlė leisti vaiką į gimnaziją. Deja, neturtingo dzūko šeimai tai buvo neįmanoma.

1901-1908 m. Kazys tarnavo Simno miestelio pašte, mokėsi savarankiškai, godžiai skaitė laikraščius ir žurnalus, kol juos atsiimdavo prenumeratoriai. Mokytiis jam padėjo ir tuo metu Simne dirbęs garsus Dzūkijos mokytojas Pranas Bendorius (1863-1906). 1906 m. K.Klimavičius Vilniuje išlaikė VI kategorijos paštininko-telegrafisto egzaminus. Tačiau pašto valdininko darbas jo netraukė. Mokėsi savarankiškai toliau ir 1908 m. Marijampolės gimnazijoje išlaikė pradžios mokyklos cenzo egzaminus.

Pagal įprastą caro laikų rusinimo tradiciją kaip lietuviai iki 1910 m. mokytojavo Lenkijoje, Augustavo apskrityje, Suchaževkos pradžios mokykloje. 1910-1914 m. mokytojavo jau Suvalkijoje, Opšrūtuose ir Liubave. Priklausė slapta lietuvių mokytojų sąjungai, lietuvių mokslo draugijai, platino lietuvišką spaudą.

Per Pirmąjį pasaulinį karą buvo mobilizuotas į Rusijos kariuomenę, bet dėl sveikatos būklės joje buvo neilgai. Atleistas nuo karo tarnybos mokytojavo Maskvoje, lietuvių karo pabėgėlių vaikų pradžios mokykloje. Nuo 1918 m. dirbo Krokininkų pradinės mokyklos mokytoju, įgijo progimnazijos mokytojo cenzą, buvo vienas iš Alytaus gimnazijos steigėjų, 1919-1923 m. - jos direktorius, iki 1933 m. - mokytojas. Dėl kraštutinių kairiųjų pažiūrų

paties prezidento Antano Smetonos (1874-1944) nurodymu išleistas į pensiją.

1919-1940 m. - Lietuvos mokytojų profsąjungos narys, 1933-1936 m. - nuo jos atskilusios pedagoginės draugijos „Naujoji mokykla“ narys, jos žurnalo „Mokykla ir visuomenė“ atsakingasis redaktorius. 1940-1941 m. ir 1944-1946 m. - Alytaus apskr. švietimo skyriaus vedėjas. Hitlerinės okupacijos metais iš darbo atleistas, rėmė hitlerininkų persekiojamus žmones, išslapstė žydo gydytojo Belkino šeimą. 1946 m. atleistas iš darbo už sovietinės valdžios persekiojamų žmonių rėmimą: miškingoje Alytaus apskrityje, kurioje (apie Varėną, Druskininkus ir kitur) nelabai ir dieną galėdavo pasirodyti sovietinis aktyvas, švie-

► K.Klimavičius įdarbindavo nuo represijų pabėgusius mokytojus, priimdavo „buožių“ vaikus, pabėgusius iš Sibiro, moksleivius gelbėjo nuo tremties

timo skyriaus vedėjas K.Klimavičius įdarbindavo nuo represijų pabėgusius mokytojus ir mokytojas. 1946-1956 m. jis buvo Alytaus mokytojų seminarijos (pedagoginės mokyklos) direktorius, mokytojas. Čia irgi pažeisdavo sovietinius nurodymus, priimdavo „buožių“ vaikus, pabėgusius iš Sibiro, moksleivius gelbėjo nuo tremties, perspėdavo apie gresiantį pavojų. Todėl ir direktoriumi nebuvo ilgai (atleistas 1951 m.).

Nepriklausomoje Lietuvoje K.Klimavičius paskelbė tris matematikos didaktikos straipsnius. Parašė ir išleido knygas „Dešim-

► Kazys Klimavičius (stovi centre) su pašto darbuotojais Račiuose (1905-1908 m.)

tinių logaritmų knygos penkiais dešimtainiais skaitmenimis“ (1930), „Galvosūkių pasaulis“ (1931). Ypač daug parašė, kai dar turėdamas nemažą jėgų buvo pensijoje: „Matematikos vadovėlis“

(3 d., 1933-1935), „Skaiciavimo uždavinynas“ (2 d., 1935), „Aritmetikos teorija“ (1937), „Geometrija“ (2 d., 1938-1939). Rašė ir karo metais: „Aritmetika mokytojų reikalui“ (1941, su Antanu Juška

(1902-1985), matematiku ir astronomu), „Skaiciavimo uždavinynas“ (1942). Sovietmečiu, deja, buvo išleista tik viena knygutė - „Skaiciuokim greit“ (1961). Labai gerai vertino K.Klimavičiaus vadovėlius garsūs Lietuvos matematikai profesoriai: iš jų vaikystėje mokėsi Vaclovas Bliznikas (1930-1997) ir Vytautas Liutikas (1930-1997) bei pats juos naudojęs mokykloje savo pedagoginės veiklos pradžioje Vytautas Paulauskas (1910-1991). Mokytoja Valerija Januškevičienė, dirbusi Krokialaukio vidurinėje mokykloje, rašė: „K.Klimavičiaus vieta matematikoje primena J.Žemaitę ar J.Baltušį literatūroje. Tik šiems daug lengviau: jie stebėjo žmonių gyvenimą, tarpusavio santykius, mokėsi iš šnekamosios paprastų žmonių kalbos gudrybių. Matematikos formulių, taisyklių, lygčių sprendimo būdų ar teoremų įrodymų sodiečių kalboje ir gyvenime nė su žiburiu nerasi.“

Mirė K.Klimavičius 1972 metų vasario 16 dieną Alytuje.

Alytiškai neužmiršo K.Klimavičiaus. 1989 metų birželio 24 dieną prie Alytaus 2-osios vidurinės mokyklos, buvusios Alytaus mokytojų seminarijos (dabar - Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazija), atidengtas paminklas mokytojui Kaziui Klimavičiui. Skulptorius - Leonas Pivoriūnas. Beje, paskutinis visos Lietuvos partizanų vadas brigados generolas A.Ramanauskas-Vanagas (1918-1957) tiesiai iš Alytaus mokytojų seminarijos dėstytojų kambario išėjo kovoti už Lietuvos laisvę į Dzūkijos miškus. Paminklas K.Klimavičiui, ko gero, yra vienintelis oficialus paminklas konkrečiam mokytojui visoje Lietuvoje. Anot V.Januškevičienės, „Stovi jis, Mokytojas, ant granitinio postamento su knyga rankoje ir, atrodo, lyg kažką aiškina praeiviui, į mokyklą skubančiam pirmokėliui, kuriam priklauso Tėvynės ateitis“.

Prof. habil. dr. Algirdas AŽUBALIS,
Generolo Jono Žemaičio
Lietuvos karo akademija

25%
nuo 2 bilietams

SPALIO 27 d.,
ketvirtadienį, 19 val.
Šv. Kotrynos bažnyčioje

CAFE DE PARIS
GRAŽIAUSIŲ PRANCŪZIŠKŲ DAINŲ KOLEKCIJA

CHRIS RUEBENS ENSEMBLE

bilietai www.kristoforas.lt